

Comunidor de Sant Joan d'Oló

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Vora l'església parroquial de Sant Joan d'Oló, al sector sud-oest del terme municipal
Emplaçament	Carretera local que va d'Oló fins a Sant Joan d'Oló
Alçada:	533
Coordenades:	
Latitud:	41.84721
Longitud:	2.00447
UTM Est (X):	417355
UTM Nord (Y):	4633291

Classificació

Número de fitxa	08258-22
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	XVII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 17192
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Cultural
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Vic
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dg., 15/12/2019 - 01:00

Descripció

Comunidor de la parròquia de Sant Joan d'Oló, emplaçat a l'esplanada que hi ha davant de l'església nova. Va ser construït vers l'any 1649, i és l'únic que es conserva al terme d'Oló i un dels pocs exemples conservats a Catalunya d'aquest tipus de construcció que es troba gairebé als marges de l'ortodòxia religiosa i que servia per exorcitzar els mals esperits i lluitar contra les tempestes. Consisteix en una estructura quadrada, pràcticament orientada segons els punts cardinals, amb accés pel cantó nord, mirant a la rectoria. Els murs només arriben fins a mitja alçada. La part superior és oberta, i quatre pilars a cadascuna de les cantonades suporten l'estructura de la coberta, sostinguda sobre bigues de fusta. La teulada és a quatre vessants, coronada amb un remat de pedra que té al damunt un penell. L'interior del comunidor és enrajolat i, al centre, té una ara de forma piramidal sostinguda per una pilastra. Aquesta peça va ser renovada l'any 1953, segons indica una inscripció.

El comunidor junt amb l'església nova de Sant Joan d'Oló, la rectoria i el cementiri formen un conjunt molt representatiu d'una parròquia rural bastida durant el segle XVII.

Observacions:

Inscripció a l'ara: Renovado -9-1953

Història

A partir del segle XVI l'Església optà per impulsar la construcció de comunidors vora les parròquies en un intent per canalitzar les pràctiques ancestrals i populars que es feien des de temps immemorials per conjurar les tempestes. Des del comunidor el sacerdot beneïa el terme i conjurava el mal temps, especialment les pedregades. Algunes dates especialment rellevants solien ser les festes dedicades a la Creu (el 3 de maig i el 14 de setembre). Entesa com a símbol de protecció, la creu tenia un gran valor en el context agrícola tradicional. Aleshores els feligresos solien anar en processó al comunidor per demanar bon temps. Així mateix, quan hi havia temporal el campaner tenia l'obligació de tocar a "tro i temporal", i si el perill augmentava el mossèn havia d'anar al comunidor a fer pregàries per fer marxar el mal temps.

En el seu llibre dedicat als retaules barrocs d'Oló l'estudiós Josep GALOBART (1996: 95) diu que el comunidor de Sant Joan d'Oló es va construir vers el 1649. Aquest any els obrers encarregats de l'administració de la parròquia van pagar 2 lliures i 8 sous del bací de l'obra a uns fusters d'Avinyó per "enfustar lo comunidor". Feia pocs anys que s'havia construït la nova església de la parròquia, beneïda el 1639, la qual s'havia emplaçat en un terreny més avinent i més planer que l'antiga. L'any 1643 s'hi traslladà el Santíssim Sagrament des de l'església vella, i a partir d'aquest moment va assumir totes les funcions parroquials. La construcció de la rectoria s'acabà l'any 1666. En aquest moment la parròquia comptava amb 26 famílies.

A l'ara de l'interior del comunidor hi ha la data de 1953, moment en què la construcció devia ser objecte d'una renovació. L'ara i la coberta són d'aquest any. Més tard, a la tardor del 1988 el comunidor va ser restaurat per voluntaris de l'Associació Castell d'Oló i amb la col·laboració de la parròquia.

Bibliografia

FERRER, Llorenç; PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 210.
GALOBART SOLER, Josep (1996). Els retaules barrocs de les esglésies del terme de Santa Maria d'Oló (1607-1781). Centre d'Estudis del Bages, Monogràfics, núm. 16, Manresa, p. 95, 130.
PIÑERO SUBIRANA, Jordi (2019). "Comunidor de Gaià" (Mapa del Patrimoni Cultural de Gaià, fitxa 171). Consultable a internet: http://patrimonicultural.diba.cat/index.php?codi_ine=08054#

